

LISA MARKLUND

UDARNI TERMIN

Preveo sa švedskog
Nikola Perišić

■ Laguna ■

Naslov originala

Liza Marklund

PRIME TIME

Copyright © Liza Marklund 2002

Translation Copyright © 2014 za srpsko izdanje, LAGUNA

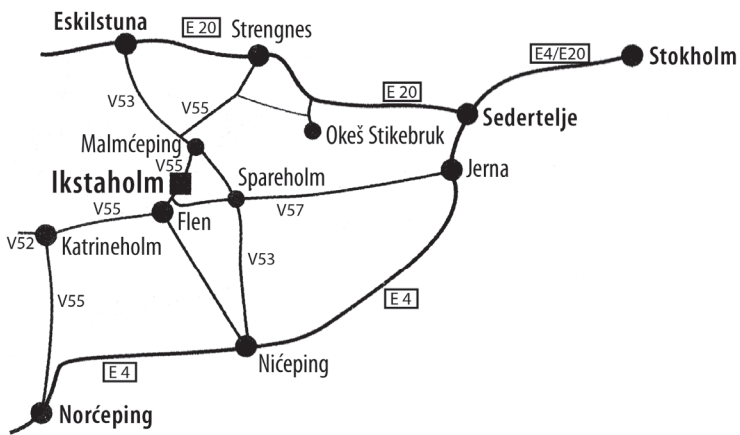

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

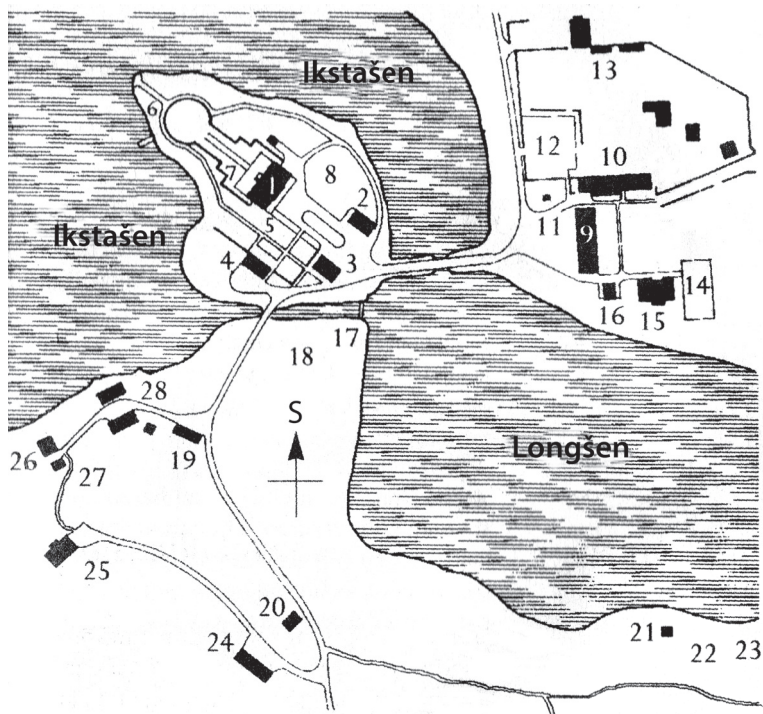
SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

**UDARNI
TERMIN**

Dvorac Ikstaholm

1. Glavno zdanje	15. Vešernica
2. Severno krilo	16. Živinarnik
3. Južno krilo	17. Most i kanal
4. Novo krilo	18. Strelište
5. Bašta	19. Nastojnikova kuća
6. Kupalište	20. Ciglana
7. Terasa	21. Barutana
8. Jarbol sa zastavom	22. Stari hrast
9. Ergela	23. Vučja jama
10. Vrtno krilo	24. Sušara
11. Zvonik	25. Molinova vila
12. Veliki parking	26. Ciglareva kuća
13. Baštenska ostava i staklena bašta	27. Obalska zgrada
14. Tenisko igralište	28. Kovačnica
	29. Sauna

Petak, 22. jun

Uoči Ivanjdana

NE MOGU OVO DA IZDRŽIM, razmišljala je Anika. Umreću.

Pritisnula je dlanove na čelo i prisilila sebe da se smiri i diše duboko. Prtljag nagomilan sa unutrašnje strane ulaznih vrata rastao je na njene oči i ta bezoblična masa pretila je da zauzme hodnik i čitav svet, bilo je nemoguće pobeći od nje. Kako da zna šta je sve zaboravila?

Bilo je tu dečje odeće, jedna torba za plažu, kašice u prahu i teglice s dečjom hranom, kišne kabanice i gumene čizme, šator, dečja kolica sa štitnikom protiv kiše, vreće za spavanje, njene i Tomasove stvari u rančevima, ćebad i plišane igračke...

„Zar će Elen takva napolje?“, upitao je Tomas kroz vrata spavaće sobe.

Anika pogleda jednogodišnjakinju koja se geguckala ka torbi sa stvarima za plažu.

„Kako to misliš?“

„Zar nemaš ništa lepše da joj obučeš?“

Osetila se kao da će joj glava prsnuti.

„U čemu je problem?“, zarežala je.

Tomas je sklonio kosu sa čela i zbunjeno trepnuo.

„To je bilo samo obično pitanje, šta ti je?“

Svi nedostaci koji su se skrivali negde u pozadini sada su se pojavili pred njima.

„Celo jutro se bavim pakovanjem, ali nisam spakovala svečanu odeću. Možda bi trebalo?“

Kratko je otpuhnuo.

„Samo sam se pitao da li dete baš mora da bude odeveno kao radnik na građevini.“

Napravila je pet brzih koraka ka njemu i upiljila mu se u oči.

„Radnik na građevini, je l'? O čemu je ovde reč? Da li idemo na ostrva ili treba da polažemo jebeni ispit iz društvene prilagođenosti?“

Njegovo iznenađenje bilo je iskreno, gotovo mu se nikada ranije nije suprotstavljala. Silina gneva kojim ga je obasula paralisala ga je, otvorio je usta da vikne na nju, ali nije bilo zvuka. Umesto toga se začulo pištanje nekog od njihovih elektronskih uređaja, uporno, sve glasnije.

„Moj ili tvoj?“, upitala je Anika.

Tomas se okrenuo u mestu i uputio se u spavaću sobu da proveri pejdžer, mobilni i laptop. Anika je pogledom obuhvatila kaos u hodniku, ali nije mogla da zaključi odakle signal dolazi.

„Nije ovde“, doviknuo je Tomas.

Anika je počela da kopa po spakovanim stvarima, a negde u toj zbrci istrajavao je prigušeni zvuk. Elen je pokušala da ustane i uhvati Anikinu torbu, ali joj se Anika izmakla, pa je devojčica tresnula licem o pod.

„Joj, joj, joj, daj da mama poljubi, eto, sad je prošlo...“

Signal se izgubio, zaglušen detetovim izbezumljenim plačem. Anika je podigla ćerku u naručje pevuckajući joj, udahnula mirise i mekotu, osetila toplinu. Sela je na komodu za cipele, a ćerkino telašće se opustilo dok je sisala palac. Kada

je plač utihnuo, i aparat je već bio odustao. Umesto njega se začuo telefon. Ustala je sa detetom u naručju i pridržala slušalicu ramenom, sve vreme duvajući detetu u čelo.

„Jesi li čula?“, upita Ekser, šef rubrike Vesti.

Anika je ljuljuškala i uspavljivala ćerku.

„Šta?“

„Pa za ono što je bilo u Sermlandu, naravno, za Mišel Karlson.“

Prestala je da duva i oblizala usne. List *Kvelspresen* proveo je u predsoblje sa suptilnošću tenka, brutalno i nezadrživo.

„To je nekada bilo tvoje lovište, zar ne?“, nastavio je urednik Vesti. „Foto-reporter je već otišao, Bertil Strand, je l' tako?“

Ovo poslednje je bilo upućeno nekom drugom, verovatno uredniku fotografije. Zatim je nastavio u slušalicu:

„Bera je već na putu, pokupiće te za nekih pet minuta.“

„Jesi li spakovala pelene?“, upitao je Tomas i preuzeo devojčicu iz njenih ruku.

Anika je klimnula glavom i pokazala na hrpu spakovanih stvari, pokušavajući da se vrati u stvarnost.

„Šta se dogodilo?“, upitala je.

„Da li si dobila najnovije vesti ili ne?“

Dođavola, pejdžer s najnovijim vestima iz TT-a, švedske novinske agencije. Zgrabila je torbu i kopala po dnu, ali ga nije pronašla.

„Aha“, rekla je, „čula sam ga, ali nisam stigla da pogledam.“

„Mišel Karlson je ubijena. U kontrolnoj sobi nadomak Flena, upucana u glavu.“

Reći joj nisu dopirale do svesti, opipljiva stvarnost joj je opet izmakla iz ruku. Tomas je spustio devojčicu na pod, a ona se odmah zaletela prema Aniki, gegajući se raširenih ruku.

„Mora da se šališ“, rekla je.

„Karl Venergren je tamo, očigledno je juče prisustvovao tom snimanju, pa smo u prednosti.“

Divljenje u Ekserovom glasu bilo je iskreno i neskriveno. Anika ga je čula kako duboko uvlači dim, dok su nejasni zvuci redakcije stvarali zvučnu pozadinu. Ponovo je sela na komodu za cipele.

„Berit je na ostrvu Eland, i tamo pijanči sa omladinom, ali je sve ostavila i krenula kolima ovamo, trebalo bi da stigne kasnije tokom popodneva. Langebi je na Kanarskim ostrvima, pa si nam ostala jedino ti. Moraćeš dobro da zagrižeš. Bertil Strand ima ono što je već izašlo na TT-u, a to je skoro ništa, pa ćeš morati da se javljaš iz auta. Kako stojiš s policijom u Sermlandu?“

Anika je zažmurila i pokušala da u sebi na silu spoji svoja dva sveta, osetivši detetovu toplu šaku na nozi.

„Prilično dobro.“

„Razgovaraj s Venergrenom, obavesti se kakvo je stanje i pozovi me... na primer u dvanaest?“

„Naravno“, odvrtila je.

Tomas je zurio u nju ukočenih ramena.

„Šta se događa?“

Spustila je slušalicu i pogledala ga u oči.

„Ne“, rekao je. „Nemoj to da mi govoriš. Nije valjda opet neki usrani posao, i to baš danas.“

„Mišel Karlson je mrtva“, rekla je Anika, osećajući kako reči odjekuju u praznini unutar nje.

„Ona devojka sa televizije?“, upita Tomas. „Anina drugarica?“

Klimnula je glavom, adrenalin joj je jurnuo u glavu, dlake na rukama su joj se naježile. Elen je gugutala negde u visini njenih kolena.

„Kako to? Kako je umrla?“

Anika premesti dete i ustade da bi promenila perspektivu. Spakovane stvari za izlet na ostrva smanjile su se i iščezle, ostali su samo kompjuter i njena velika torba. Devojčica se uz tresak prizemljila na zadnjicu i ponovo se rasplakala. Tomas ju je podigao.

„Već su krenuli po mene“, rekla je Anika.

Tomas je zurio u nju dve sekunde, odbijajući da shvati.

„Brod kreće u jedanaest“, odvratio je.

Anika je preuzela devojčicu iz njegovih ruku, odnela je do krevca sa ogradicom i poljubila je u kosu. Olakšanje što će izbeći svekrvu i stokholmska ostrva zamenio je osećaj čežnje i gubitka.

„Devojčice moja“, prošaputala je nad detetovom glavom, „mama te mnogo voli.“

Elen se pobunila, nije htela da spava. Anika nije imala snage da se odvoji od nje.

„Mama će doći posle. Sada ćeš malo biti s tatom i starijim batom, biće vam baš fino, u stvari, provešćete se još lepše.“

Devojčica je okrenula glavu pred lažima, noge su joj klecnule i strpala je palac u usta. Anika ju je nespretno pomilovala po glavi, osećajući nekakvu težinu kako u rukama tako i u srcu. Užurbano je napustila spavaću sobu, zakačivši dovratnik. Iz dnevne sobe dopirali su zvuci Skubi Dua koji beži od duha, a negde iza te buke čuo se piskavi Kaleov glas kako peva neku pesmicu.

Svi drugi izlaze na kraj sa ovim, pomislila je. Izvodljivo je, mora biti da je tako.

„Ti si stvarno ozbiljna?“, rekao je Tomas kada je ušao u predsoblje. „Nameravaš da odeš na posao? Sada?“

Poslednja reč je bila preglasna. Spustio je pogled ka parketu.

„Nema nikog drugog, ja sam dežurna, znaš koliko nam nedostaje ljudi...“

„Sad stvarno ne možeš da ideš!“, povikao je pognute glave, sav crven u licu. „Na ostrvu Jelne čeka nas pedeset ljudi, a ti razmišljaš o tome da se uopšte ne pojaviš!“

Emotivni prostor među njima, isprva ispunjen panikom, koju je posle zamenilo olakšanje, pa potom i čežnja, sada se ispunio neočekivanim i nerazumnim besom.

„Čekaju tebe, a ne mene“, odvrtila je Anika. „Za mene ih baš zabole, to dobro znaš.“

Kale zakorači u predsoblje, očiju razrogačenih zbog buke koju prave roditelji, i baci se u Anikino naručje, obesivši joj ruke o vrat. Mekoća koju je osetila umalo ju je preplavila nežnošću.

„Ti si potpuno neverovatna“, rekao je Tomas.

„Nemoj ovo da činiš još gorim nego što jeste“, uzvratila je Anika, pognuta, tihim glasom. „Idi na ostrva, uživaj sa svojim društvom i bratom, decu pusti da se igraju i sigurno će biti fino.“

Dečak joj je zavukao nos iza uva.

„Sa društvom? Kad tako kažeš, zvuči kao neki jebeno lud provod. Sa društvom! Pa to su moji roditelji i matore tetke i strine!“

Anika se otrgla iz toplote, poljubila trogodišnjaka u obraz i osetila somot na usnama. Onda je pogledala naviše ka Tomasu.

„Samo od tebe zavisi šta će sada biti“, rekla je. „Ja ću biti ovde kada se u nedelju vratite kući.“

Spustila je dečaka, okrenula se i obukla kišni mantil.

„Nije moguće da si ozbiljna“, rekao je Tomas. „Ne možeš da odeš i sve ovo ostaviš meni.“

„Tamo će biti toliko ljudi da nikom neću nedostajati, pa ni deci. Lepo se provedite.“

Navukla je čizme, o ramenu joj je visila tašna, a laptop je smestila u crnu torbu. Gledala je u Tomasa bojažljivo ali ne skrećući pogled.

„Ovo ti je baš zgodno iskr slo“, rekao je muklo.

„Već smo pričali o tome“, odvrtila je. „Nije lako. Ali znaš da moram.“

„I ti si mi neka majka.“

Boja joj je iščezla sa lica.

„Misliš li da ovo radim zato što mi je lepo?“, upita ga bez daha. „Nepavedan si.“

„Ma, u pičku materinu“, odvrati on, sada uspravan i crvenog lica. „Ovo ti nikad neću oprostiti. U pičku materinu.“

Anika je žmirnula, ove reči su je pogodile, a opet i nisu. Oklop koji je štitio njen rad sklopio se oko nje i učinio je nedodirljivom. Polako se okrenula, zagrlila dečaka, proša-putala mu nešto na uvo i otišla.

Bertil Strand je dobio novi službeni auto dok je ona bila na porodiljskom odsustvu, i to ponovo saab. Anika je slutila da je prema ovom automobilu bio još pažljiviji nego prema prethodnom, ako je tako nešto uopšte moguće.

„Baš je potrajalo“, primetio je kada je bacila tašnu i računar na zadnje sedište.

Po izrazu na foto-reporterovom licu mogla je da vidi da je prejako zalupila vrata.

„Baš usrano vreme“, promrmljala je.

„Pa, Ivanjdan je“, odvratio Bertil Strand. „Šta si očekivala?“

Ubacio je u prvu brzinu i udaljio se sa stanice za dlaku ispred autobusa broj 62. Anika je s mukom svukla kabanicu i namestila sigurnosni pojas, usta su joj bila sasvim suva.

„Imaš li ovde telegram?“

Foto-reporter je pokazao na tanak paket kraj njenih nogu.

„Ovo neće biti lako, reporteri su nam razbacani preko pola sveta. Bila je jebena sreća što se Venergren našao na licu mesta.“

Proteгла se da dohvati papire, ali ju je pojas koji je malo-čas vezala sprečio da ih dosegne. Iznervirano ga je ponovo otkopčala.

„Aha“, rekla je. „A kako to misliš? Jesam li ja koja sedim ovde pored tebe providna pa me ne vidiš?“

Foto-reporter ju je iskosa pogledao.

„Baš je očajno što nemamo ljude koji su spremni za ova-kve situacije, to je naše tipično loše planiranje, ni na šta se ne misli unapred. Šiman bi trebalo da se pozabavi poslom umesto što samo sedi i brblja sa Tuštensonom. Veži pojas.“

Anika nije imala snage da razmišlja o sukobima između šefa deska i glavnog urednika. Ponovo se vezala i zažmurila, u stomaku ju je pekao osećaj nemoći i čežnja za decom.

Svekrvi će ovo baš ići naruku. Jadni Tomas, kako je njen sin uspeo tako da nadrlja?

Naterala je sebe da snažno izdahne, širom je otvorila oči i počela da pregleda odštampane papire iz TT-a, švedske novinske agencije. Pet telegrama je poslato u razmacima od jednog minuta.

Najnovije vesti u 9.41: Televizijska novinarka Mišel Karlson je mrtva. 09.42: Mišel Karlson je ubijena hicem u glavu. 9.43: Mišel Karlson je pronađena u mobilnoj kontrolnoj sobi u blizini dvorca Ikstaholm. Pored žrtve je pronađeno oružje. 9.44: Policija sumnja da je Mišel Karlson ubijena. 9.45: Neko-liko osoba saslušano je u vezi sa ubistvom Mišel Karlson.

„Snimali su neki serijski program koji je trebalo da počne da se prikazuje sledeće nedelje“, rekao je Bertil Strand.

„Leto u dvorcu“, odvrati Anika. „Moja prijateljica Ana Snaphana je radila na produkciji od marta...“

Ućutala je i posmatrala kako kišne kapi klize niz bočno staklo, potoke kako se ulivaju jedni u druge i zatim granaju, sve vreme pod neizbežnim pritiskom onih koji stižu iza njih, sve dok se ne razbiju o hromiranu ivicu vrata. Setila se Aninog besa i očajanja kada su je posle šest godina u produkcijskoj firmi degradirali na položaj sekretarice i domaćice u studiju, umesto da bude redaktorka ili producent. Posao je podrazumevao da Ana Snaphana ostane na lokaciji snimanja, malo pospremi, pobrine se za materijal i arhivira ga, i uradi sve one zamorne stvari koje se obavljaju bez korišćenja mozga. Verovatno je i dalje tamo negde u okolini dvorca.

Okrenula se i izvadila beležnicu i olovku iz torbe.

„Ko su osumnjičeni?“

„Nemam pojma“, prostenja Bertil Strand.

Saab je izašao na put Esingeleden, stokholmsku zastrašujuće premalu obilaznicu, sada naravno potpuno zakrčenu vozilima koja se ne pomeraju.

„Ovo će potrajati čitavu večnost“, rekao je i izbacio iz brzine.

Anika nije mogla da se suzdrži.

„A šta si očekivao?“, rekla je. „Pa Ivanjdan je.“

Foto-reporter je isključio ventilaciju i stakla su odmah počela da se magle. Brisači na vetrobranskom staklu održavali su ustaljen i pravilan ritam, a levi bi zaškripao svaki put kada dohvati najvišu tačku na staklu. Anika je zažmurila, potisnula sećanje na Tomasov glas i osećaj neuspeha, i usredsredila se na kišu, brisače i astmatično šištanje ventilacije.

Leto u dvorcu, razmišljala je, *to je to veliko ulaganje TV Plus u porodični program, sa debatama i zabavom, gostima i izvođačima. Povratak Mišel Karlson u udarni termin, TV*

zvezda uzvraća udarac. Ona je u stvari i bila prilično uspešna u tome, pomislila je Anika.

„Kako ti se činila Mišel?“, upitala je.

Bertil Strand je okretao glavu kao da je nasadena na kuglični ležaj, pokušavajući da pronađe prolaz kroz gužvu.

„Blesavo“, odgovorio je. „Nije bila ubedljiva. Bila je okej dok je vodila dečje programe i kvizove, ali taj debatni program u kom se okušala nije ispao bogzna kakav. Ni o čemu nije imala pojma.“

Anika se iznenadila kada je u sebi osetila poriv da se pobuni.

„Ma hajde“, odvrtila je. „Mišel je deset godina radila na radiju i televiziji. Mora da je za to vreme ipak nešto naučila.“

„Naučila je da se osmehuje na ekranu“, odvrati Bertil Strand. „Koliko teško to može da bude?“

Zavrtela je glavom i osetila kako je pritiskaju protesti koje je zadržala u sebi. A ipak je i ona sama koristila manje-više iste argumente kada je raspravljala o novinarstvu sa Anom Snaphanom.

„Moja najbolja prijateljica radi na televiziji već šest godina“, rekla je. „To je daleko komplikovanije nego što izgleda.“

Bertil Strand je uspeo da se probije do obilaznice, tik ispred jednog lendrovera koji je brektao. Čovek u lendroveru je legao na sirenu.

„Deluje kao zajeban posao“, rekao je foto-reporter. „Gomila tehnike koja nikada ne funkcioniše, a na sve strane idioti koji trče okolo i prave se važni.“

„Zvuči otprilike kao *Kvelspresen*“, rekla je Anika i ponovo pogledala kroz prozor stežući zube. Tip iz lendrovera joj je pokazao srednji prst.

Šta ja to radim? Sedim ovde sa ovom uobraženom budalom od foto-reportera, na putu ka mestu nekog besmislenog zločina,

a ostavila sam Tomasa i decu, koji mi jedino nešto znače u životu. Mora da nisam sasvim čista u glavi.

Pomirisala je šake i uspela da oseti miris Kaleove kose i Eleninih suza. Grlo joj se steglo. Okrenula se, izvadila mobilni telefon i parče kuhinjskog ubrusa iz torbe i obrisala ruke.

„Eno, tamo se raščistila gužva“, rekao je Bertil Strand i nagazio na gas.

Anika je otkucala broj na telefonu.

Policija je izdala naređenje da svi isključe mobilne telefone. Ana Snaphana je bila uverena da je tako i učinila, i zato ju je vibracija iz džepa njene jakne prepala. Brzo se uspravila u krevetu, osećala je puls u grlu i usred glave, shvatila je da je sigurno zadremala. Telefon je zujao kao ogromni insekt sakriven u unutrašnjem džepu kabanice. Smeteno je sklonila kosu s lica i osetila plesniv ukus na jeziku. Zatim se iskobljala iz haosa od jorgana, ukrasnih jastučića i prekrivača, zgrabila jaknu i pronašla mobilni. Sumnjičavo je posmatrala ekran na kome nije bio prikazan broj i oklevala. Šta je sad ovo? Da nije neki test?

Pritisnula je dugme i oprezno prošaputala.

„Halo?“

„Kako si?“, začuo se glas Anike Bengtson, udaljen i mutan. „Jesi li živa?“

Ana Snaphana je šmrncnula, zaklonila rukom oči i prstima pritisnula glavu kako bi prigušila bol i osluškivala zvuke koji joj stižu bežičnim putem. Čuo se šum i škripa, zvuci motora i automobilskih sirena koje su se u prolazu pojačavale i stišavale.

„Jedva“, prošaputala je.

„Čuli smo za Mišel“, rekla joj je prijateljica, govoreći sporije nego obično. „Uskoro stižemo tamo. Možeš li da razgovaraš?“

Ana zaplaka, tiho i sporo, a slane suze su se slivale u mikrofon.

„Mislim da mogu.“

Odgovor je prodahtala.

„...samo da ova jebena gužva... jesi li tamo?“

Veza se prekidala, čulo se brujanje i kiša, i delići Anikinih reči. Ana Snaphana je duboko udahnula i osetila kako joj puls usporava.

„Zatvorena sam u svojoj sobi u južnom krilu. Svi smo u kućnom pritvoru, sigurno će nas saslušavati jednog po jednog.“

„Šta se dogodilo?“

Obrisala je suze nadlanicom držeći mobilni u drugoj ruci i pritiskajući ga na uvo kao da joj život zavisi od toga.

„Mišel“, prošaputala je. „Mišel je mrtva. Ležala je u repортаžnom autobusu, nije više imala potiljak.“

„Ima li mnogo pandura?“

Srce joj je kucalo pravilnije, približavalo se podnošljivoj brzini. Anikin glas predstavlja stvarnost i svakodnevicu. Ana Snaphana je klecavih kolena ustala i pogledala kroz prozor.

„Ne vidim mnogo odavde, samo neki lučni most preko kanala i nekoliko streličarskih meta. Čula sam priličan broj automobila, a pre nekog vremena sleteo je i helikopter...“

„Da li si videla nju?“

Ana Snaphana je zažmurila i stisnula rukom koren nosa, a slike urezane u pamćenje blesnule su kroz mamurluk.

„Videla sam je. Videla sam...“

„Ko je to učinio?“

Na vratima se začulo kucanje. Ana se sledila i upiljila u vrata, potpuno obamrla. Veza sa stvarnošću se prekinula, ponovo je bila usred zbrke.

„Moram da idem“, prošaputala je u telefon i prekinula vezu.

„Ana Snaphana?“

Glas koji je dopirao spolja zvučao je kao da je nešto hitno u pitanju. Bacila je telefon pod pokrivač i nakašljala se pre nego što je uspela da se pribere dovoljno da otvori vrata. Policajac na vratima bio je mlad i vidljivo nervozan.

„Okej, sada možete da dođete.“

Zurila je u njega.

„Mnogo sam žedna“, rekla je.

Policajac nije primetio njenu odvojenost od stvarnosti, nije primetio ni ljudsko biće pred sobom, već je gledao pravo kroz nju.

„Idite do izlaza, pa zatim levo. Požurite.“

Hodnik je bio mračan zbog kišovitog vremena i zatvorenih vrata, zidovi su se talasali, glava joj se još nije sasvim razbistrila. Pridržavala se rukom dok je sama išla kroz hodnik, nigde nije bilo drugih članova televizijskog tima na vidiku.

Kada je policajac otvorio ulazna vrata, hladnoća i vlaga je udariše poput mokrog peškira. Snažno je udahnula i zaljuljala se na vratima, škiljeći ka dvorcu. Policajci, policijski automobili, svi obavijeni sivilom kiše.

„Da nemate možda kišobran?“

Policajac koji ju je sprovodio odgovori joj pokazujući ka uglu zgrade. Ana Snaphana uvuče glavu u ramena i oklevajući zakorači na kameno stepenište. Odmah je osetila kako joj se voda sliva niz kragnu.

„Kuda da idem?“

„U zgradu na obali. Odmah.“

Niz kičmu joj se slivao hladan potočić, osetila je vodu u očima. Trepnula je kako bi je izbacila odatle i oteturala se niz tri stepenika do šljunka, pa se zatim duž četvrtasto orezane žive ograde uputila ka bašti. Pratila je u belo okrečen zid do

novog krila, zaobišla malenu garnituru emajliranog gvozdenog nameštaja i zaustavila se. Zid koji je oivičavao omaleni vrt otvarao se u lučni prolaz i bio pokriven crvenom ciglom.

Odavde se lako može pobeći, pomislila je.

„Samo pravo, hajde.“

Skrenula je pogled sa zida i uputila se ka ulazu.

Komesar je sedeo za stolom u velikoj konferencijskoj sali. Kroz prozor tačno iza njega video se reportažni autobus. Ana Snaphana je nesvesno ustuknula jedan korak i zgazila stražaru na nogu. Mobilna kontrolna soba bila je kao montažom ubačena usred kiše, bela poput kreča, sa vrištećim logotipom firme.

Pitam se da li i dalje leži tamo, prošlo joj je kroz glavu.
Pitam se da li se već ohladila.

„Sedite.“

Ana je klonula na stolicu koju joj je pokazao komesar, obrisala kapi kiše iz očiju, žmirnula ka policajcu i primetila njegovu drečavu havajsku košulju. Odmah je osetila olakšanje.

„Gospode bože“, rekla je. „Jeste li to vi?“

Čovek je izgledao kao da je nije čuo.

„Sreli smo se jednom gore u Stokholmu“, rekla je, osećajući kako joj je sve toplije. „Bila sam sa Anikom Bengtson...“

„Vi ste jedna od onih koji su je pronašli?“, odvratio je on.

Ana je zbunjeno trepnula.

„Aha“, odgovorila je, „da, jedna od njih.“

Odjednom se ponovo udaljila od stvarnosti, pod se zaljuljao, čvrsto je zgrabila sto.

„Mogu li... da dobijem malo vode?“

Prišao je policajac s bokalom i čašom. Sama je sebi sipala dok su joj se ruke tresle. Pohlepno je iskapila celu čašu, i prosula malo.

„Mamurni ste?“

Ana Snaphana se zavalila u stolici, osećajući kako mučnina raste u njoj.

„Mislim da ću dobiti astmatični napad.“

„Da li je uobičajeno da se po završetku snimanja napravi pijanka?“

Prošla je prstima kroz kosu i tek tada osetila koliko je mokra.

„Zbog čega sam ja ovde? Kada ću moći da idem kući?“

Komesar je ustao.

„Danas ćemo vas sve saslušati, jednog po jednog. Niko od vas nije ništa sumnjiviji od ostalih, ali vas, naravno, moramo čuti baš sve, radi prikupljanja informacija. Nadam se da to razumete.“

Ana ga je gledala poluotvorenih usta, pokušavajući da shvati šta je rekao.

„Ostatak vremena ćete provesti u vašim sobama. Dovođićemo vas ovde redosledom koji budemo smatrali najpogodnijim. Ne smete razgovarati niti komunicirati na neki drugi način. Da li je to jasno? Ana Snaphana, da li me čujete?“

Naterala je sebe da klimne glavom, razmišljajući o mobilnom telefonu ispod pokrivača na svom krevetu.

Čovek je uključio diktafon i seo za sto ispred nje. Farmerke su mu bile izlizane na kolenima.

„Protokol o saslušanju Snaphane Ane, rođene...“

Zaustavio se i oštro pogledao Anu, a ona je progutala knedlu i promrmljala svoj matični broj.

„...koje vodi Q u dvorcu Ikstaholm, u konferencijskoj sali novog krila, u petak, 22. juna u 10.25. Ana Snaphana je na informativnom razgovoru kao osumnjičena za ubistvo Mišel Karlson.“

Ućutao je i izbliza pogledao Anu.

„Zbog čega se nalazite ovde?“

Ana je popila još malo vode.

„Na saslušanju sam“, odgovorila je tiho.

Komesar Q je uzdahnuo.

„Izvinite“, rekla je Ana Snaphana i nakašljala se. „Ja sam sekretarica u Televiziji Zero... to je produkcijska kuća koja pravi televizijski program za različite kanale. Takođe sam ove nedelje ovde radila i kao domaćica u studiju tokom svih snimanja...“

Ućutala je i pogledala oko sebe, policajci napred, policajci pozadi, a tamo napolju reportažni autobus.

„Rekli ste svih snimanja“, ubacio se policajac. „Dakle, bilo ih je više?“

Klimnula je glavom.

„Osam emisija odjednom“, odgovorila je nešto sigurnijim glasom. „Dve emisije dnevno, i tako četiri dana, a prokleta kiša sve vreme nije prestajala!“

Odjednom se nasmejala, bio je to kreštav i neumesan ispad. Policajac nije reagovao.

„Kako su se snimanja odvijala?“

„Odvijala?“

Ana je pognula glavu.

„Onako kako smo i očekivali, mada vremenske uslove nismo mogli da predvidimo. Morali smo da sve scene snimamo u montažnim paviljonima, a nije tako bilo zamišljeno. To je značilo da smo stalno menjali raspored snimanja, neki izvođači su morali da nastupaju gore u muzičkoj sobi na drugom spratu glavnog zdanja. Osim toga, sve je išlo kako treba.“

Pokušala je da se osmehne.

„Da li je bilo nekih problema?“

„Kako to mislite?“

Ispila je vodu iz čaše.

Policajac je raširio ruke u gestu koji je izražavao umor.

„Mislim na svađe“, rekao je. „Sukobe. Pretnje. Nasilje.“

Ana Snaphana je ponovo zažmurila i duboko udahnula.
„Možda malo.“

„Možete li da budete precizniji?“

Ponovo je otpila, primetila da vode više nema, pa je mah-nula praznom čašom da joj sipaju još.

„Milijarde sitnica mogu da krenu naopako u tako velikoj produkciji“, rekla je, „a za tako nešto nema prostora. Ako su svi pod stresom, događa se da neke stvari dobiju preuveličan značaj.“

„Ne govorite sebi u bradu“, rekao je komesar Q.

Srce joj je ponovo zalupalo, počela je da se tresе.

„Mišel je umela da bude izuzetno naporna“, rekla je.
„Tokom ovih dana uspela je da se posvađa sa baš svakim članom tima.“

„Čak i sa vama?“

Ana Snaphana je nekoliko puta klimnula glavom i progutala knedlu. Policajac je uzdahnuo.

„Da li, molim vas, možete da odgovorite verbalno?“

„Da“, odgovorila je preglasno. „Čak i sa mnom.“

„A kada to?“

„Prošle večeri.“

Policajac ju je ispitivački gledao ne skrećući pogled.

„Šta se dogodilo?“

„U stvari, potpuna glupost. Sporečkale smo se oko novca, oko toga šta koliko vredi. Počelo je sa raspravom o akcijama, ja se, uopšte gledano, protivim spekulativnoj ekonomiji, ali Mišel je tvrdila da demokratija počiva upravo na tome, a onda smo prešle na plate. Rukovodioci preduzeća i drugi na javnim položajima zaslužuju svoje plate i penzije, tvrdila je i navela Barnevika i ostale, ali je u stvari, kao i obično, govorila samo o sebi...“

Odjednom je začutala i osetila kako joj obrazi gore. Policajac ju je bezizražajno posmatrao.

„Da li ste se naljutili na nju?“

Lažem, pomislila je Ana Snaphana. *Ne smem da kažem kako je bilo, inače će misliti da sam to bila ja.*

Čovek pred njom ju je proučavao, ispitivao, zavirivao joj u srce.

„Ako budete lagali, samo će vam biti još teže“, rekao je.

„Poželela sam da je zadavim“, rekla je Ana i oborila pogled, na ivici suza. „Ali, bile smo pijane.“

Policijski komesar je ustao i obišao krug oko stola, pa zatim ponovo seo.

„Pijane“, ponovio je. „Koliko pijane? Da li su i ostali iz tima bili pijani?“

Slegnula je ramenima, iznenada na smrt umorna, iscrpljena svime što se događa.

„Verbalno, molim.“

Kratak spoj u mozgu, greška, preopterećenje.

„Pa ne znam!“, povikala je. „Kako bih mogla da znam tako nešto? Nisam trčala okolo i skupljala prazne čaše, mada ovde ima i takvih koji smatraju da bi trebalo da radim i to...“

„Ko to? Da li je Mišel smatrala da treba da skupljate prazne čaše?“

„Nije!“, odgovorila je nešto tiše.

Tišina je postala teška, mučnina se ponovo pojačala.

„Da li je bilo i drugih svađa prošle večeri ili u toku noći?“

Ana Snaphana s mukom proguta knedlu, boreći se za dah.

„Možda“, prošaputa.

„Kakvih?“

„Pitajte druge. Ne znam. Nisam slušala.“

„Ali juče i sinoć je ovde bilo dosta svađa? Sve u svemu, bilo je burno?“

„Proverite pa ćete videti“, odvrtila je Ana. „Gore u ergeli.“

„Da li ste bili tamo?“

„Ne naročito dugo.“

„Ali bili ste među onima koji su je pronašli?“

Nije insistirao na potvrdnom odgovoru.

„Ko je još ušao u autobus osim vas?“

Zažmurila je na trenutak.

„Sebastijan“, rekla je, osećajući da je glas izdaje.

„Sebastijan Folin, agent Mišel Karlson?“

Ana je klimnu glavom, a zatim se priseti.

„Da“, odgovori. „Ili menadžer. Sebastijan Folin je menadžer Mišel Karlson.“

Zastala je, zbunjena.

„Kako treba da kažem. Da jeste, ili da je bio...?“

„Još neko?“

„Karin. Karin Belhorn, producentkinja. I ona je bila tu.“

„Pored njih, još neko?“

„Marijana, i Bambi. Nisu se baš trpele međusobno.“

„Zbog čega ste ostali budni celu noć?“

Odjednom je prsnula u smeh.

„Pa, bilo je još pića.“

„Ko su Marijana i Bambi?“

„Marijana fon Berlic je redaktorka *Leta u dvorcu* i radi u istoj firmi kao i ja. Bambi Rusenberj, glumica u sapunicama, gostovala je ovde u pretposlednjoj emisiji, ona i Mišel su prijateljice.“

„Okej“, rekao je policajac. „Menadžer, producentkinja, redaktorka, prijateljica i vi. Da li su to svi?“

Zamislila se na trenutak.

„I Gunar, naravno, on je imao ključ. Preziva se Antonson. Njegovo radno mesto je u tom autobusu, trebalo bi da ste ga već videli.“

Kikot joj je navro na usne i ispunio mozak, i izlio joj se iz usta poput zelenog otrova.

„Više se uzbudio zbog nereda nego...“

Odmahnula je rukom i ućutala.

„Kako to mislite?“

„Za Gunara kao da je bila veća gnjavaža što mu je Mišel uprljala opremu nego što je umrla.“

„Uprljala?“

„Da, znate već, ono sivo...“

Slika je sevnula kroz maglu pijanstva i šoka, to vitko telo u grotesknom položaju, ogromne oči koje više nikada neće gledati.

„Ne mogu“, rekla je Ana Snaphana i onesvestila se.

Kej Stremkajen ispred hotela *Grand* crneo se od ljudi. Brodovi koji su se uputili ka ostrvima poskakivali su poput kitova kroz kišu i vetar, a voda je zasipala olistale grane koje su ukrašavale pramce i krme.

Ovo je neverovatno, pomislio je Tomas. *Nikada nećemo naći mesto.*

„Za ostrvo Jelne? Sasvim na kraju. Lepo se provedite za Ivanjdan!“

Pokušao je da se osmehne čoveku u kišnom mantilu sa oznakom prevoznika iz Vaksholma, čvršće stegao ručke dečjih kolica, projurio posred prilično duboke bare i naleteo pravo na listove neke mlade žene.

„Ljudi se obično izvine“, frknula je.

Tomas je skrenuo pogled, osećajući kako ga plastična ručka pakovanja s pelenama grebe po ruci, a okvir ranca lupka po butinama.

„Hoću sladoled“, reče Kale i pokaza na kućicu na keju iza njih.

„Dobićeš sladoled na brodu“, odvrati Tomas, osećajući kako mu znoj probija na čelu. Iznenadni nalet vetra ga postrance udari u lice. Elen je kenjkala u kolicima. Začkiljio je ka poslednjem brodu na keju i osetio kako ga hrabrost napušta.

Tamo na kraju stajao je *Noršer* sa upaljenim motorom. Stari parobrod je izgledao poput pogurene starice pored moćnih monstruma koji su vozili za ostrva. Po ovom vremenu i sa ovim brodom trebaće im više od tri sata do ostrvske vikendice njegovih roditelja.

Ušao je na brod među poslednjima i naslagao kolica, kese, torbe i ranac kraj vrata na pramcu, ispod komandnog mosta.

„Sada ćemo popiti kaficu“, rekao je, pri čemu je i sam čuo koliko jadno zvuči.

Na vodi su se baš propisno ljuljali. Kalea je uhvatila morska bolest pre nego što su prošli Fjederholmska ostrva. Ispovraćao se po stolu u kafeteriji i izgubio svoj „magnum“ u celom tom neredu.

„Moj sladoled“, plakalo je dete, pokušavajući da uhvati klizavi štapić dok je istovremeno brisao usta rukavom.

„Sačekaj“, viknuo je Tomas, a Elen je pokušala da se izvuče iz njegovog naručja.

Ostali putnici su diskretno pokušavali da se izmaknu što dalje od njega.

„Morćete sami to da obrišete“, rekla mu je konobarica kiselo i dodala mu rolnu kuhinjskih ubrusa.

„Hajde, hajde“, govorio je osećajući na sebi poglede saputnika. „Hajde, Elen, Kale, još samo malo, hajde...“

Pobegao je na palubu, držeći devojčicu pod jednom rukom a dečja kolica pod drugom, dok je Kalea terao ispred sebe kao neku uplakanu grudvicu koja se opire.

Decu je smestio u mali natkriven zaklon od vetra odmah iznad stepeništa. Skinuo je kabanicu, umotao dečaka u nju i postavio ga na klupu pričvršćenu za zid. Plač je odmah utihnuo, jer je dete zaspalo u roku od jednog minuta. Spustio je naslon dečjih kolica, umotao ćerku u ćebe i počeo brzo da je ljulja, napred-nazad, napred-nazad. Delovalo je, zajedno sa poskakivanjem broda. Zaspala je.

Tomas je blokirao točkove kolica, uverio se da kiša ne može da dopre do dece, a zatim stao uz brodsku ogradu, prepuštajući se zagrljaju vetra i vode. Iznenada ga je obuzeo neobjašnjivi osećaj čežnje i gubitka, bilo je tu nečeg što je nekad imao, pa izgubio.

Bočata voda, pomislio je. *To je taj osećaj i miris.*

Odrastao je s tim. Voda je bila deo njegovog okruženja, uvek je bila tu. Nije to bila samo jasna, prozirna slika njegovog detinjstva i leta. More je uvek bilo prisutno u Vaksholmu, gde je živeo do trideset druge godine. Ali taj deo života je poslednjih godina skrajnuo u stranu i zaboravio jedan od temelja na kojima je stajao.

Ona nije vredna toga, pomislio je.

A zatim, sa očajničkom snagom: *Kajem se.*

Sav je uzdrhtao, jer dosad nikada nije dozvolio tom osećaju da izađe na površinu. Stomak mu se zgrčio, a misli o izdaji pretile su da ga povuku sa sobom u dubinu.

Prevario je Eleonoru, svoju suprugu, i imao avanturu sa Anikom Bengtson. Ostavio je svoju kuću, svoje rodno mesto i svoj život da bi živeo u Anikinom stanu u zgradi pred rušenjem na ostrvu Kungsholmen u Stokholmu. Izneverio je svoje obećanje dato Bogu i Eleonori, izneverio je svoje roditelje, prijatelje i susede. On i Eleonora su imali jasan i važan položaj u Vaksholmu, u zajednici i privrednom životu, ona kao direktorka banke, a on kao šef računovodstva u opštini.

„Zbog jednog tucanja, dođavola“, rekao je u vetar.

Zatim se osećaj krivice okrenuo oko svoje ose i sa istom ogromnom silinom ga udario po glavi.

„Kale“, pomislio je, „oprosti, nisam tako mislio.“

Okrenuo je leđa moru i upijao u sebe sliku dece kako spavaju u zaklonu od vetra. Sjajna su, a pritom su i njegova. Njegova!

Eleonora nije želela decu. On lično teško da je uopšte i razmišljao o tome pre nego što je Anika došla u njihovu kuću one večeri baš pred Božić, uplakana i trudna. Koliko već ima otad? Tri i po godine? Ne više?

Činilo mu se da je prošlo više vremena. Otad je bio u toj kući samo jedan jedini put, zajedno s momcima iz firme za selidbe. Novac koji je dobio kada je Eleonora otkupila njegov deo kuće uložio je u akcije informacione i druge branše visoke tehnologije, kao što su analitičari preporučivali.

„Nemoj da kupuješ ta sranja“, rekla mu je Anika. „Šta će nam širokopojasni internet kad nisu u stanju da naprave ni kompjutere koji rade kako treba?“

Zatim je bacila svoj laptop na zemlju i izgazila ga.

„Baš zrelo“, odgovorio joj je. „Tvoja analiza berze zaista uliva poverenje.“

Naravno da je bila u pravu. Berza je mesec dana kasnije započela svoj sunovrat, u čemu su prednjačile baš njegove akcije.

Sklonio se u zaklon od vetra i shvatio da je moker i da mu je hladno.

A nisu još prošli ni Goshagu.

„Zašto lift ne radi?“, prasnuo je Andeš Šiman kada se popeo na četvrti sprat solitera u kojem se nalazilo sedište novina.